Stand van zaken Jeugdparticipatie

Inleiding

In de gemeente Vught is via de unaniem aangenomen motie 'Jongeren betrekken in de politiek' van 13 juli 2023 de wens uitgesproken om jeugdigen structureel te betrekken bij beleid. Momenteel worden jeugdigen incidenteel bevraagd wanneer een beleidsstuk wordt opgesteld dat betrekking heeft de doelgroep.

Aan de hand van deze doelstelling is een vooronderzoek gedaan naar de verschillende vormen van jeugdparticipatie en naar de aanpak van andere gemeenten. Dit is via een raadsinformatiebrief 'Vooronderzoek aanpak jeugdparticipatie' gedeeld met de raad op 16 april 2024. Met deze kennis is een opdracht verstrekt aan jongerenwerk om samen met Vughtse jongeren te ontdekken welke vorm, of samenkomst van vormen, het beste past in de gemeente Vught en om vanuit deze gesprekken een groep te vormen die aan de slag wil met jeugdparticipatie. Op 1 juli 2024 is jongerenwerk met deze opdracht van start gegaan en nu zijn de resultaten daarvan duidelijk.

Stand van zaken

Uit het vooronderzoek kwamen vijf verschillende vormen van jeugdparticipatie naar voren. In oplopende mate van betrokkenheid van jeugdigen zijn dit:

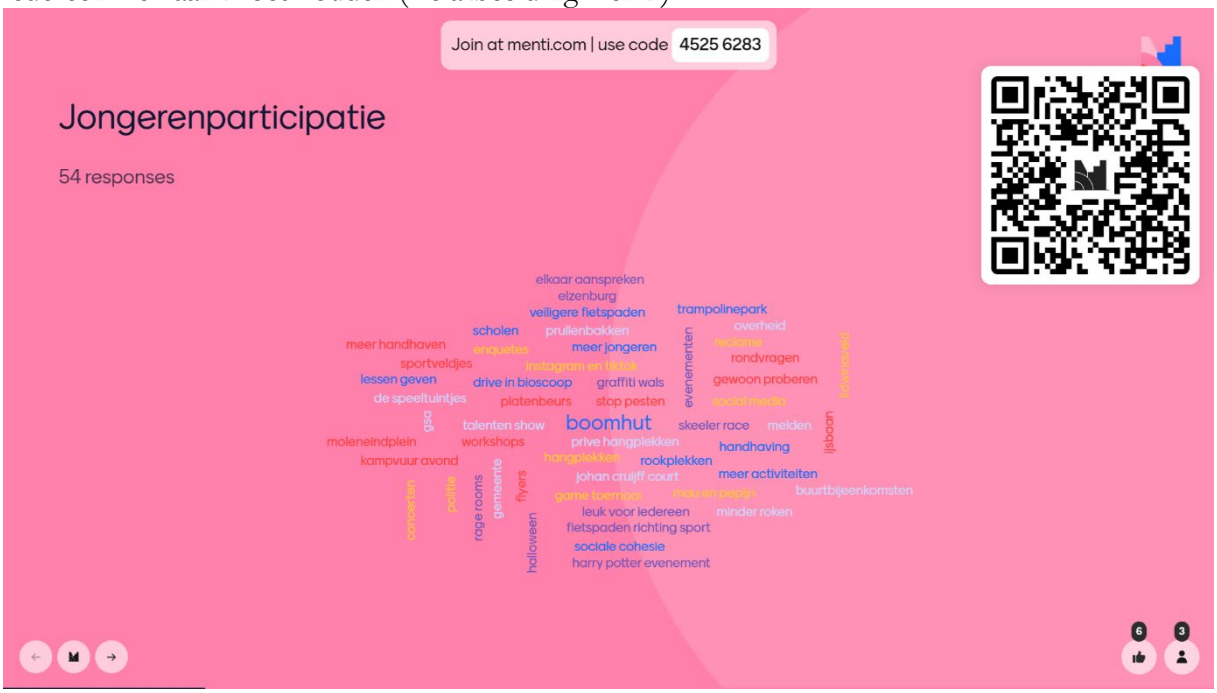
- Jongerenpanel;
- Klankbordgroep;
- Jeugdparlement;
- Jeugdraad;
- Jongerenambassadeurs.

Met deze vijf vormen, de kritische succesfactoren, en de valkuilen benoemd in de raadsinformatiebrief, is jongerenwerk op 1 juli gestart met de opdracht om jeugdparticipatie in Vught vorm te gaan geven.

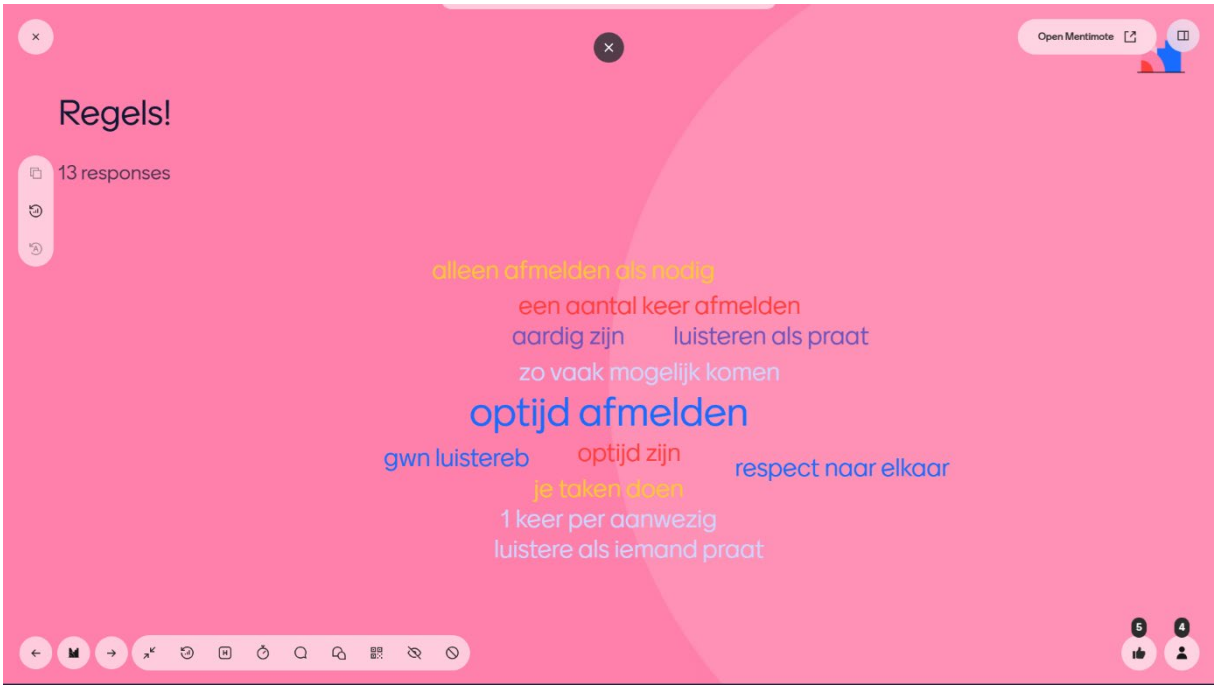
Om jeugdigen te spreken en te betrekken heeft jongerenwerk de opdracht voorgelegd aan het directeurenoverleg van het primair onderwijs. Op basis daarvan zijn ze langs geweest op negen basisscholen: het Molenven, de Lichstraat, Misha de Vries, de Leydraad, de Avonturier, de Schalm, Dr. Landmanschool, de Springplank en de Koningslinde. Jongerenwerk is ook op het Maurick College bij de GSA (Gender & Sexuality Alliance) en het leerlingenbestuur in gesprek gegaan. Er zijn flyers verspreid in de gemeente en er is ook laagdrempelig ingezet door het onderwerp aan te halen bij gesprekken op sportverenigingen.

Op basis van deze inzet is een groep van 12 jeugdigen ontstaan die hun mening willen geven over verschillende onderwerpen die spelen in de gemeente Vught. Deze jeugdigen zijn van de leeftijd tussen de 11 en de 15 jaar oud en volgen primair of voortgezet onderwijs. Samen met jongerenwerk zitten ze nu in het proces om samen (kritische succesfactor 3 uit het vooronderzoek) de vorm van jeugdparticipatie in te vullen. Hierbij wordt gekeken naar regels en verantwoordelijkheden, frequentie van vergaderen, maar ook waar gaan ze hun mening over gaan geven, hoe ze dat willen aanpakken en community building.

Dit hebben ze gedaan in drie bijeenkomsten, in oktober, november en december, waarbij zowel het verder ontwikkelen van jeugdparticipatie op de agenda als elkaar leren kennen en teambuilding. Dit gebeurt onder andere aan de hand van mentimeter vragen en samen eten met teambuildingsactiviteit. Samen spreken ze thema's af waar ze aan willen werken en de regels waar iedereen zich aan moet houden (zie afbeelding 1 en 2).



Afbeelding 1



Afbeelding 2

De aanpak staat nog niet in steen gebeiteld, maar het plan is om als eerste officiële actie collectief naar een advies toe te werken dat betrekking heeft op een van de thema's die de jeugdigen hebben aangegeven die ze belangrijk vinden, zoals veilig verkeer, veiligheid voor kinderen of lhbtqia+ zaken (zie afbeelding 3). De jeugdigen bepalen de aanpak en jongerenwerk begeleidt ze daarin waar nodig, met onderbouwen van het advies, met het vinden van de juiste mensen om te spreken, met het voorzitten van de vergadering etc. Naast hun eigen mening en visie, zal de groep ook de mening van anderen jeugdigen ophalen wanneer zij met een thema aan de slag gaan. Ook hierbij zal jongerenwerk ondersteuning bieden.



Afbeelding 3

Vanuit de gemeente zal een beleidsadviseur verantwoordelijk zijn en zorgen dat adviezen bij de verantwoordelijke personen terecht komen, dat er altijd een terugkoppeling richting de jeugdigen komt en dat de adviezen intern serieus genomen worden. Vanuit de gemeente zal er ook worden ingezet dat wanneer een beleidsstuk betrekking heeft op de leefwereld van jeugdigen, de mening van deze groep ook betrokken wordt.

Naast alle officiële activiteiten, zorgt jongerenwerk samen met de groep ook voor onderlinge binding en gezelligheid. Uit gesprekken met praktijkvoorbeelden in andere gemeenten is gebleken dat gezelligheid, samen een groep zijn en vriendschappen opbouwen ook belangrijke redenen zijn van jeugdigen om zich vrijwillig te blijven inzetten op het gebied van jeugdparticipatie. Jongerenwerk zorgt hiervoor door bijvoorbeeld tijdens een bijeenkomst samen pannenkoeken te gaan bakken.

Op 4 december heeft de groep kennisgemaakt met wethouder den Otter. Daar trof hij een jonge, enthousiaste en diverse groep, van basisschoolleerlingen tot mbo en een leerling van het Zuiderbos. Daar heeft de groep, na een brainstormsessie, ook een naam gekozen, namelijk SW!TCH, met als slogan 'jouw ideeën, jouw Vught'. Begin 2025 zal de groep officieel geïnstalleerd worden en zullen zij aan de slag gaan met hun eerste thema. Hierbij zal gekozen

worden tussen veilig verkeer, schoolkeuze, hangplekken, middelengebruik en LHBTQIA+. Dit zijn onderwerpen die jeugdigen ook zelf hebben aangedragen.

Op basis van de aanpak en het eerste daaruit volgende advies, is het de planning om jeugdparticipatie te verankeren in het Vughtse beleid, waarbij de rol van de groep wordt vastgelegd, welke doelen jeugdparticipatie nastreeft, maar ook hoe de gemeentelijke organisatie met jeugdparticipatie omgaat, deze groep jeugdigen betrekt en daarmee communiceert. Bij het opstellen van dit beleid zal de groep jeugdigen uiteraard betrokken worden.

Conclusie

De groep jeugdigen die zich nu inzet op het gebied van jeugdparticipatie willen op basis van zelf gekozen thema's ongevraagd advies aan de gemeente uit gaan brengen. De jeugdigen zullen ook aan een onderlinge band werken en zich richten op hun eigen persoonlijke talentontwikkeling. Dit doen zij met begeleiding van jongerenwerk. Vanuit de gemeente zal deze groep onder de aandacht worden gebracht bij de beleidsteams als een collectief waar onderwerpen die betrekking hebben op de leefwereld van jongeren besproken kunnen worden wanneer er beleid wordt ontwikkeld, herijkt of geëvalueerd.